

Vybraná ustanovení zákona o místních poplatcích v praxi

MGR. ING. RADKA MALINOVÁ

Osnova

Obecné informace MP

Ohlašovací povinnost

Evidenční vyměření poplatku

Vyměření poplatku
rozhodnutím

Doměření poplatku

Zvýšení poplatku

Vyměření poplatku u dlužníka
v insolvenční

Lhůty

Lhůta pro stanovení daně

Lhůta pro placení daně

Diskuze

Prostor pro dotazy

Vyměření poplatku

Jak zjistit skutečnosti rozhodné pro stanovení výše poplatku?

Jak tyto skutečnosti využít?

Ohlašovací povinnost (§ 14a ZMP)

Účelem ohlášení je získat informace důležité pro výkon správy místní poplatků.

- U MP neprobíhá registrační řízení dle DŘ.
- U MP se nepodává daňové tvrzení dle DŘ.

Obce mohou zveřejnit formulář, který usnadňuje práci poplatníkům i úředním osobám.

- Poplatníci jej nemusí povinně využívat.
- Pozor na obsahovou správnost/určitost/srozumitelnost.

Ohlašovací povinnost (§ 14a ZMP)

Obsah ohlášení:

- Identifikace poplatníka (zejména jméno, příjmení, obecný identifikátor dle § 130/3 DŘ atd.).
- Bankovní účty (i zahraniční), souvisí-li předmět poplatku s podnikatelskou činností.
- Údaje rozhodné pro stanovení poplatku.
- Zmocněnce pro doručování v tuzemsku u poplatníků mimo EU a státy s preferenčním režimem.

Lhůta pro podání ohlášení → musí být stanovena v OZV.

Lhůta pro ohlášení změnu údajů → do 15 dnů, od roku 2020 ji může obec v OZV prodloužit.

Ohlašovací povinnost (§ 14a ZMP)

Kdy není třeba podávat ohlášení:

- Obec může povinnost podat ohlášení vyloučit v OZV (novela ZMP od roku 2020).
- Neohlašují se údaje (jejich změna), které může správce poplatku automatizovaným způsobem zjistit z rejstříků nebo evidencí, do nichž má zřízen automatizovaný přístup. Okruh těchto údajů zveřejní (= má povinnost zveřejnit) správce poplatku na své úřední desce. (novela ZMP od roku 2020)

Ohlášení nároku na osvobození (14a odst. 6 ZMP)

**Osoba osvobozená od
poplatkové povinnosti**

Splnění ohlašovací
povinnosti
= osvobození

Nesplnění ohlašovací
povinnosti
= zánik nároku na
osvobození

**Osoba nepodléhající
poplatkové povinnosti**

Nepodléhá ohlašovací
povinnosti
=

Nemůže proto mít vliv
ani na postavení této
osoby

Ohlášení – „výkladové problémy“

- **Výkladový problém 1:** Musí starobní důchodci/lidé dlouhodobě žijící v zahraničí/držitelé průkazu ZTP a ZTP/P každý rok oznamovat nárok na osvobození?
- **Výkladový problém 2:** Musí poplatník ohlásit i údaje, které správce poplatku má k dispozici?
- **Výkladový problém 3:** Je možné podat ohlášení za jiného?

Ohlášení – „výkladové problémy“

Musí starobní důchodci každý rok oznamovat nárok na osvobození?

- **Ombudsman: Nevyžadovat** splnění ohlašovací povinnosti opakovaně každý rok.
- **MF:** „Zákon o místních poplatcích, v platném znění, výslovně nestanoví „povinnost doložit důvod osvobození znovu v každém následujícím kalendářním roce do 15. ledna“, **taková povinnost ze zákona nevyplývá**“.
 - MF řešilo případ držitele průkazky ZTP/P.

Jak je to s osobami žijícími v zahraničí?

Ohlášení – „výkladové problémy“

Musí poplatník ohlásit i údaje, které správce poplatku má k dispozici?

- **Ombudsman:** **Nevyžadovat** splnění ohlašovací povinnosti ohledně údajů ze základního registru obyvatel (typicky údaj o **věku** či místu **trvalého pobytu**).
- **MF:** Nevýžadovat údajů ze základního registru obyvatel za základě **zásady vstřícnosti**.
 - Od roku 2020 lze v OZV **vyloučit povinnost podat ohlášení**.
 - Od roku 2020 se ohlašovací povinnost nevztahuje na údaj, který může správce poplatku **automatizovaným způsobem** zjistit z rejstříků nebo evidencí, do nichž má zřízen automatizovaný přístup. Okruh těchto údajů **zveřejní** správce poplatku na své úřední desce.

Ohlášení – „výkladové problémy“

Je možné podat ohlášení za jiného?

Například ředitel domova pro seniory podá **hromadné ohlášení**, ve kterém oznámí pobyt mnoha poplatníků v domově (pro účely přiznání nároku na osvobození). Má správce daně povinnost k ohlášení přihlídnout?

- **Podání bez plné moci trpí vadou**, proto by obecní úřad měl vyzvat ředitele domova k doložení **plné moci** (§ 74 DŘ)
- Doplní-li plnou moc ve lhůtě, hledí se na podání, jako by bylo učiněno řádně a včas
- Nemusí se jednat pouze o domov pro seniory – platí obecně.

Vyměření poplatku – od 1. 1. 2024

- Novela ZMP provedena zákonem č. 252/2023 Sb.
- Účinnost novely k 1. 1. 2024
- **Přechodná ustanovení:** Nová pravidla platí u poplatků vzniklých od roku 2024 → použít NOVÉ VZORY rozhodnutí. Pro poplatky do roku 2023 (včetně) budou platit stará pravidla → použít STARÉ VZORY rozhodnutí.

Nově upravené dva způsoby vyměření poplatku:

Vyměření poplatku předepsáním do evidence poplatků (§ 11 odst. 1 ZMP)

Vyměření poplatku rozhodnutím (§ 11 odst. 2)

Vyměření poplatku předepsáním do evidence

Podmínky pro vyměření poplatku jeho předepsáním do evidence:

1. Správce poplatku **nemá pochybnost** o výši poplatku.
2. Poplatkový subjekt **uhradil** poplatek ve správné výši.
3. Poplatkový subjekt **splnil případnou ohlašovací povinnost**.

Poplatník	Výše poplatku	Splatnost poplatku	Uhrazená částka	Datum platby
Jan Novák	500 Kč	31. 5.	500 Kč	5.5.

Vyměření poplatku předepsáním do evidence

K jakému okamžiku se považuje poplatek za vyměřený předepsáním do evidence?

- Pokud byl poplatek uhrazen řádně a včas.

Předepíše (vyměří) se poplatek do evidence ke dni splatnosti poplatku (lze předepsat i zpětně).

- Pokud byl poplatek uhrazen pozdě (až po uplynutí lhůty splatnosti).

Předepíše (vyměří) se poplatek do evidence ke dni opožděné úhrady, byl-li v tento den poplatek zcela uhrazen.

- Pokud poplatek vůbec nebyl uhrazen.

Vyměření předepsáním poplatku do evidence **není možné!**

Vyměření poplatku rozhodnutím

Vyměřit poplatek lze **platebním výměrem** nebo **hromadným předpisným seznamem**.

V jakých případech vyměří správce poplatku poplatek rozhodnutím:

1. Nejsou splněny podmínky pro vyměření poplatku jeho předepsáním do evidence.
 - Nejčastěji v případě, kdy poplatek není zcela nebo zčásti zaplacen nebo poplatník nesplnil ohlašovací povinnost (i když poplatek zaplatil).
 - Správce poplatku může poplatníka upozornit, aby poplatek doplatil (přesto lze uložit zvýšení poplatku).

Vyměření poplatku rozhodnutím

2. Obec zavedla poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, u něhož je dílčí základ podle hmotnosti nebo objemu odloženého odpadu.
 - Poplatník totiž nemá jak zjistit, v jaké výši má poplatek odvést.
3. Proti poplatkovému subjektu vedeno insolvenční řízení.
 - Týká se pouze poplatků za komunální odpad a poplatku ze psů.
 - Rozdělení poplatkového období na 2/3 období – úpadek/konečná zpráva.

Vyměření poplatku rozhodnutím

4. Poplatník **požádá o vyměření poplatku rozhodnutím.**

- Žádost není přípustná, pokud správce poplatku již dříve vyměřil poplatek rozhodnutím. Lze ji však brát jako podnět k doměření poplatku.
- Správce poplatku poplatek vyměří nejdříve po uplynutí poplatkového období (psi, komunální odpad).
- Správce poplatku se v rozhodnutí vypořádá s případnými důvody uvedenými poplatníkem v žádosti.
- Nepřihlíží se (automaticky) k dřívějšímu vyměření předepsáním poplatku do evidence poplatků.
- Nepřípustná žádost nevyvolá žádné právní následky. Řízení je však třeba zastavit.
- **Speciální pravidlo pro prodloužení lhůty pro stanovení poplatku** → Lhůta se prodlužuje o 1 rok, pokud v posledních 12 měsících před uplynutím dosavadní lhůty došlo k podání žádosti o vyměření poplatku rozhodnutím.

Vyměření poplatku rozhodnutím

Splatnost poplatku

- Poplatek stanovený rozhodnutím je splatný ve lhůtě 30 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí.
- Jde o tzv. **náhradní lhůtu splatnosti** (tzn., že původní splatnost podle obecně závazné vyhlášky není dotčena). To neplatí u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci v případě zvolení dílčího základu podle objemu či hmotnosti odloženého odpadu.
- **Odvolání nemá odkladný účinek** – poplatník musí zaplatit poplatek i když se odvolal.
- Pokud správce poplatku vydává rozhodnutí na žádost poplatníka podané ještě před uplynutím lhůty splatnosti podle obecně závazné vyhlášky, je poplatek splatný v den splatnosti podle obecně závazné vyhlášky.

Příklady k procvičení

- Pan Novák poplatek zaplatil, a to včas ve správné výši.
- Pan Novák poplatek zaplatil včas a ve správné výši, ale zaplatil natřikrát.
- Pan Novák poplatek zaplatil včas, ale více než platit měl.
- Pan Novák poplatek zaplatil včas, ale jen polovinu poplatku.
- Pan Novák zaplatil ve správné výši, ale pozdě.
- Pan Novák poplatek nezaplatil.
- Pan Novák poplatek zaplatil pozdě a jen polovinu poplatku.
- Pan Novák zaplatil včas, ve správné výši, ale nesplnil ohlašovací povinnost.

Příklady k procvičení - řešení

- Pan Novák poplatek **zaplatil**, a to **včas** ve **správné výši**.
→ Správce poplatku nevydává rozhodnutí ani nic neoznamuje poplatníkovi. Poplatek vyměří jeho předepsáním do evidence.
- Pan Novák poplatek **zaplatil včas** a ve **správné výši**, ale zaplatil **natřikrát**.
→ Správce poplatku nevydává rozhodnutí ani nic neoznamuje poplatníkovi. Poplatek vyměří jeho předepsáním do evidence.
- Pan Novák poplatek **zaplatil včas**, ale **více než platit měl**.
→ Správce poplatku nevydává rozhodnutí ani nic neoznamuje poplatníkovi. Poplatek vyměří jeho předepsáním do evidence. Poplatníkovi však vznikl přeplatek.
- Pan Novák poplatek **zaplatil včas**, ale jen **polovinu** poplatku.
→ Správce poplatku nemůže vyměřit poplatek jeho předepsáním do evidence. Pokud poplatník nedoplatí poplatek, správce poplatku vydá po skončení poplatkového období rozhodnutí. Správce poplatku může uložit zvýšení poplatku (max. 2x polovina poplatku).
→ Správce poplatku může poplatníka informovat o nutnosti doplatit polovinu poplatku. Pokud to poplatník udělá, může správce poplatku vyměřit poplatek jeho předepsáním do evidence.
- Pan Novák **zaplatil** ve **správné výši**, ale **pozdě**.
→ Správce poplatku nevydává rozhodnutí ani nic neoznamuje poplatníkovi. Poplatek vyměří jeho předepsáním do evidence. Správce poplatku může uložit zvýšení poplatku (max. 2x poplatek).

Příklady k procvičení - řešení

- Pan Novák poplatek **nezaplatil**.
 - Správce poplatku nemůže vyměřit poplatek jeho předepsáním do evidence. Pokud poplatník nedoplatí poplatek, správce poplatku vydá po skončení poplatkového období rozhodnutí. Správce poplatku může uložit zvýšení poplatku (max. 2x poplatek).
 - Správce poplatku může poplatníka informovat o nutnosti zaplatit poplatek. Pokud to poplatník udělá, může správce poplatku vyměřit poplatek jeho předepsáním do evidence.
- Pan Novák poplatek **zaplatil pozdě a jen polovinu** poplatku.
 - Správce poplatku nemůže vyměřit poplatek jeho předepsáním do evidence. Pokud poplatník nedoplatí poplatek, správce poplatku vydá po skončení poplatkového období rozhodnutí. Správce poplatku může uložit zvýšení poplatku (max. 2x poplatek).
 - Správce poplatku může poplatníka informovat o nutnosti doplatit polovinu poplatku. Pokud to poplatník udělá, může správce poplatku vyměřit poplatek jeho předepsáním do evidence.
- Pan Novák zaplatil **včas, ve správné výši, ale nesplnil ohlašovací povinnost**.
 - Správce poplatku vyzve ke splnění ohlašovací povinnosti.
 - Pokud poplatník dodatečně splní ohlašovací povinnost, správce poplatku vyměří poplatek jeho předepsáním do evidence.
 - Pokud poplatník dodatečně nesplní ohlašovací povinnost, správce poplatku vydá po skončení poplatkového období rozhodnutí. Správce poplatku nemůže uložit zvýšení poplatku. Může však uložit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy.

Příklady k procvičení

Pan Novák požádal správce poplatku o vydání rozhodnutí:

- V žádosti napsal, že poplatek platit nebude, protože úřad požaduje platbu poplatku nezákonně.
- Žádost podal opožděně – tj. po marném uplynutí lhůty pro stanovení poplatku.
- Žádost podal po tom, co již správce poplatku vyměřil poplatek rozhodnutím.
- Požádal o vydání rozhodnutí podruhé.
- Vzal žádost zpět.
- Požádal o vydání rozhodnutí po tom, co uhradil poplatek.
- Požádal o vydání platebního výměru v lednu 2025. Jedná se o poplatek za komunální odpad.

Jak bude postupovat správce poplatku?

Příklady k procvičení - řešení

Pan Novák požádal správce poplatku o vydání rozhodnutí:

- V žádosti napsal, že poplatek platit **nebude**, protože úřad požaduje platbu poplatku **nezákonně**.
 - Správce poplatku vydá platební výměr a v odůvodnění se vypořádá s námitkami.
- Žádost podal **opožděně** – tj. po marném uplynutí lhůty pro stanovení poplatku.
 - Správce poplatku řízení o žádosti zastaví. Původní vyměření předepsáním do evidence nadále platí.
- Žádost podal po tom, co již správce poplatku **vyměřil poplatek rozhodnutím**.
 - Správce poplatku řízení o žádosti zastaví. Platí původní vyměření rozhodnutím. Správce poplatku bere takovou žádost jako případný podnět k doměření.
- Požádal o vydání rozhodnutí **podruhé**.
 - Pokud na základě první žádosti ještě správce poplatku nevydal rozhodnutí, pak je druhá žádost brána jako doplnění první žádosti.
 - Pokud správce daně již na základě první žádosti rozhodl, řízení o druhé žádosti zastaví.

Příklady k procvičení - řešení

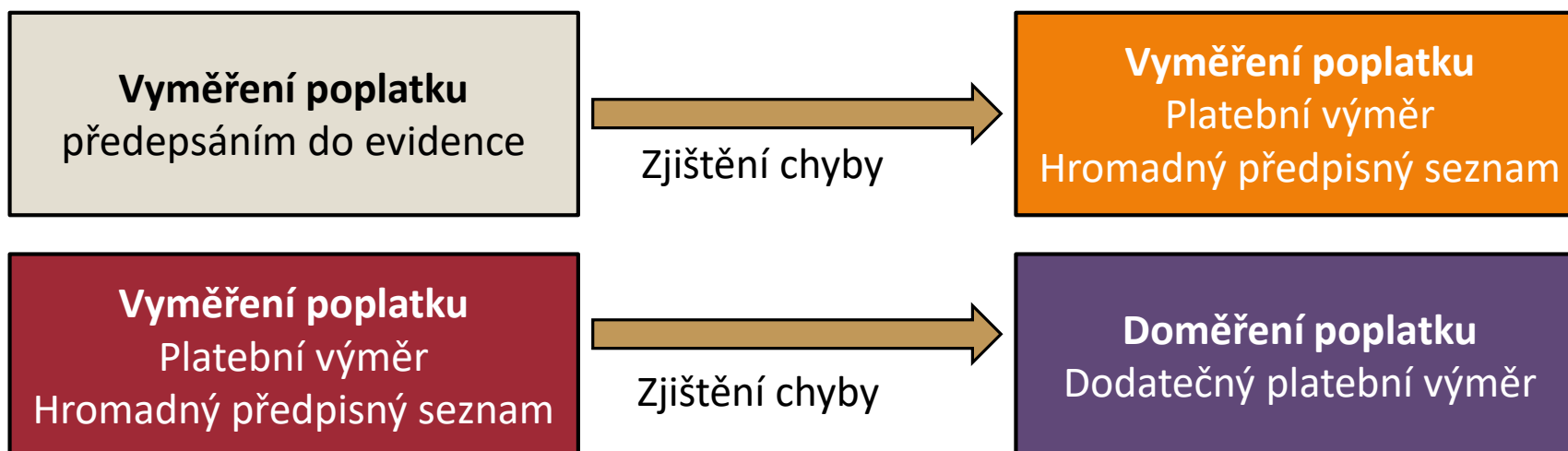
Pan Novák požádal správce poplatku o vydání rozhodnutí:

- Vzal žádost **zpět**.
 - Správce poplatku řízení zastaví. Původní vyměření předepsáním poplatku do evidence zůstává nadále zachováno.
- Požádal o vydání rozhodnutí **po tom, co uhradil poplatek**.
 - Podáním žádosti se ruší vyměření předepsáním poplatku do evidence. Poplatníkovi vzniká přeplatek.
 - Pokud poplatník požádá o vrácení přeplatku, správce poplatku posuzuje, zda do 1 měsíce lze očekávat stanovení poplatku, nebo zda poplatník platil poplatek, u kterého již správce poplatku vydal rozhodnutí, které ještě nenabýlo právní moci (§ 155 odst. 3 daňového řádu).
- Požádal o vydání platebního výměru v lednu 2025. Jedná se o poplatek za komunální odpad.
 - Správce poplatku vyčká na konec kalendářního roku a až poté vydá rozhodnutí (2026).

Doměření poplatku rozhodnutím

Umožňuje řešit situaci, kdy správce poplatku zjistí, že poplatek byl vyměřen v nesprávné výši.

Týká se jen poplatků, které byly vyměřeny rozhodnutím → pokud by byl poplatek vyměřen předepsán do evidence a zjistil, že se tak stalo v nesprávné výši, má povinnost vyměřit rozhodnutím dle § 11 odst. 2 písm. a) ZMP.

Doměření poplatku rozhodnutím

- K zjištění „chyby“ ve vyměření **pomocí vlastní vyhledávací či kontrolní činnosti** → Na rozdíl od úpravy v DŘ nemusí doměření povinně předcházet daňová kontrola.
- K doměření dochází vždy z moci úřední – tzv. **dodatečným platebním výměrem, který správce poplatku musí vždy odůvodnit**. Nelze doměřovat hromadným předpisným seznamem.
- **Opakovaně doměřit** poplatek lze jen výjimečně:
 - správce poplatku zjistí nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění správce poplatku uplatněny v předcházejícím řízení a které zakládají pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti dosud stanoveného poplatku, a to pouze v rozsahu, který odpovídá nově zjištěným skutečnostem nebo důkazům, nebo
 - poplatkový subjekt učiní úkon, kterým mění své dosavadní ohlášení, pokud nové skutečnosti vyplývající ze změny ohlášení nemohly být bez zavinění poplatkového subjektu uplatněny v předcházejícím řízení, a to pouze v rozsahu, který odpovídá změně ohlášení.

Zvýšení poplatku rozhodnutím

Maximální výše zvýšení poplatku zůstala zachována, pouze je jinak popsána.

Zvýšení poplatku lze uložit maximálně **do výše dvojnásobku rozdílu mezi částkou poplatku, kterou má uhradit, a částkou uhrazenou do původního dne splatnosti poplatku.**

- Pokud poplatník ke splatnosti poplatku (OZV) nic neuhradil → lze mu uložit zvýšení poplatku až ve výši 2x poplatek. Celkem tedy poplatník bude muset uhradit maximálně trojnásobek poplatku (= text současného § 11 odst. 3 ZMP)
- Pokud poplatník ke splatnosti poplatku (OZV) uhradil $\frac{1}{2}$ poplatku → lze mu uložit zvýšení poplatku až ve výši 2x neuhrazená část poplatku = $2 \times \frac{1}{2}$ poplatku = 1 poplatek. Celkem tedy bude muset poplatník ještě doplatit 1 a $\frac{1}{2}$ poplatku.

Zvýšení poplatku rozhodnutím

Pokud poplatník nic neuhradil, lze mu zvýšení poplatku vyměřit do konce lhůty pro stanovení poplatku → ideálně v jednom rozhodnutí s vyměřením poplatku.

Nová speciální úprava lhůty pro vyměření zvýšení poplatku v případech, kdy poplatník uhradil poplatek sice pozdě (po splatnosti dle OZV), ale do vyměření poplatku rozhodnutím.

- Správce poplatku může stanovit zvýšení poplatku do 1 roku ode dne opožděného úhrady poplatku, nejpozději však do uplynutí lhůty pro stanovení poplatku.

Dojde-li k doměření poplatku, lze stanovit novou výši zvýšení poplatku.

- Například upravit zvýšení tak, aby respektovalo původní poměr mezi výší základu a výší příslušenství.
- Vždy bude třeba upravit zvýšení poplatku, pokud by došlo ke snížení stanoveného místního poplatku a dosavadní zvýšení poplatku by tak překročilo maximální zákonný limit.

Insolvence

Týká se jen poplatku ze psů a poplatků za komunální odpad.

Umožňuje rozdělit kalendářní rok na dvě/tři poplatková období.

**Kalendářní rok
§ 11d odst. 1 a 2
Úpadek
2 období**

**Kalendářní rok
§ 11d odst. 3 a 4
Konečná zpráva
2 období**

**Kalendářní rok
§ 11d odst. 1, 2, 3 a 4
Úpadek + Konečná zpráva
3 období**

Rozdělení insolvenčního řízení → Úpadek

Účinky rozhodnutí o úpadku poplatkového subjektu **nastávají okamžikem jeho zveřejnění v insolvenčním rejstříku** (§ 89 odst. 1 IZ a dále § 140a odst. 1 věta první IZ).

Výchozí podmínkou postupu podle § 11d odst. 1 a 2 ZMP je to, že nejsou do dne účinnosti rozhodnutí o úpadku (včetně) splněny podmínky pro vyměření poplatku předepsáním do evidence poplatků podle § 11 odst. 1 ZMP

Správce poplatku postupuje dle § 11d odst. 1 a 2 ZMP:

- v případech, kdy účinnost rozhodnutí o úpadku nastala před splatností poplatku,
- v případech, kdy účinnost rozhodnutí o úpadku nastala po splatnosti poplatku a poplatek není uhrazen,
- vždy u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci založeném na hmotnostním či objemovém základu.

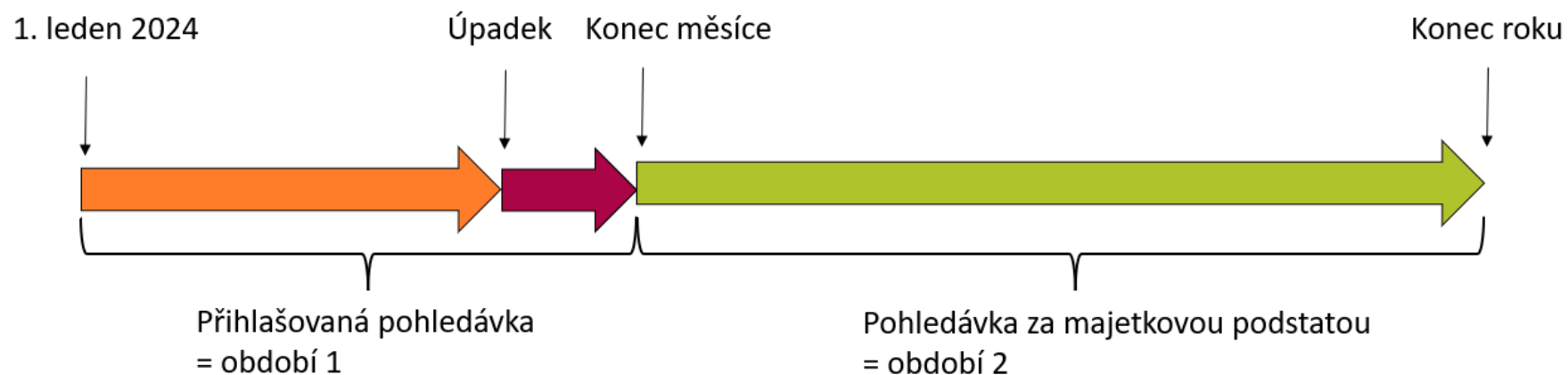
Rozdělení insolvenčního řízení → Úpadek

Rozdělení poplatkového období na dvě části:

Období 1: začátek kalendářního roku – konec kalendářního měsíce, kdy bylo rozhodnuto o úpadku.

- Pokud nabylo rozhodnutí o úpadku účinnosti v prosinci → nic se nerozděluje. Správce poplatku vyměří poplatek za celý kalendářní rok a přihlásí pohledávku do IŘ.

Období 2: začátek měsíce následujícího po měsíci, kdy bylo rozhodnuto o úpadku – konec roku.

Rozdělení insolvenčního řízení - Úpadek

Jak to bude fungovat v případě přihlašované pohledávky (období 1)?

- Místní poplatek **vyměří správce poplatku rozhodnutím** (§ 11 odst. 2 písm. c) ZMP).
- V rozhodnutí se stanoví **náhradní lhůta splatnosti 30 dní** ode dne oznámení rozhodnutí (§ 11b odst. 2 ZMP).
- **Lhůta pro stanovení poplatku** pro toto poplatkové období začne běžet prvním dnem kalendářního měsíce, který bezprostředně následuje po uplynutí daného poplatkového období (§ 11b odst. 4 ZMP).
- Podmínky pro **zvýšení poplatku se i nadále posuzují ve vazbě na lhůtu splatnosti v OZV**
→ vyměřuje-li správce poplatku proto, že nebylo uhrazeno ve lhůtě splatnosti, lze vyměřit i se zvýšením (§ 11c ZMP).

Rozdělení insolvenčního řízení - Úpadek

- **V jaké výši lze vyměřit zvýšení?** Zvýšení lze vyměřit pouze do dvojnásobku rozdílu mezi vyměřovanou částkou poplatku (za část poplatkového období) a částkou zaplacenou do původního dne splatnosti poplatku.
- **Možnost přihlásit zvýšení poplatku do insolvenčního řízení?**
 - Dle § 170 písm. d) IZ se v insolvenčním řízení neuspokojují mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka, **s výjimkou penále za nezaplacení daní, poplatků, a jiných obdobných peněžitých plnění,...** pokud povinnost zaplatit toto penále vznikla před rozhodnutím o úpadku,...
- Vyměření poplatku a přihlášení pohledávky do IŘ je třeba stihnout **ve lhůtě 2 měsíců** (§ 173 + § 136 odst. 1 2 písm. d) IZ).

Rozdělení insolvenčního řízení - Úpadek

Jak to bude fungovat v případě pohledávky za majetkovou podstatou (období 2)?

- Místní poplatek **vyměří správce poplatku rozhodnutím** (§ 11 odst. 2 písm. c) ZMP)
- V rozhodnutí se stanoví **náhradní lhůta splatnosti 30 dní** ode dne oznámení rozhodnutí (§ 11b odst. 2 ZMP).
- **Lhůta pro stanovení poplatku** pro toto poplatkové období začne běžet prvním dnem kalendářního měsíce, který bezprostředně následuje po uplynutí daného poplatkového období (§ 11b odst. 4 ZMP).
- Podmínky pro **zvýšení poplatku se i nadále posuzují ve vazbě na lhůtu splatnosti v OZV** → vyměřuje-li správce poplatku proto, že nebylo uhrazeno ve lhůtě splatnosti, lze vyměřit i se zvýšením (§ 11c ZMP).
- **Pohledávky za majetkovou podstatou** (§ 168 odst. 2 písm. e) IZ) se uplatňují u osoby s dispozičním oprávněním (§ 229 IZ) + informuje se o nich insolvenční správce (§ 203 IZ) .

Rozdělení insolvenčního řízení → Konečná zpráva

Konečnou zprávu předkládá soudu insolvenční správce **v závěru zpeněžení majetkové podstaty (zejména u konkursu)**. Vyčísluje částku, která má být rozdělena mezi konkrétní věřitele podle jejich podílů na této částce.

Výchozí podmínkou postupu dle § 11d odst. 3 a 4 ZMP je to, že nejsou do dne předložení konečné zprávy (včetně) splněny podmínky pro vyměření poplatku předepsáním do evidence poplatků podle § 11 odst. 1 ZMP.

Správce poplatku postupuje podle § 11d odst. 3 a 4 ZMP:

- v případech, kdy konečná zpráva byla předložena IS před splatností poplatku a poplatek není uhrazen,
- v případech, kdy konečná zpráva byla předložena IS po splatnosti poplatku a poplatek není uhrazen,
- vždy u poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci založeném na hmotnostním či objemovém základu.

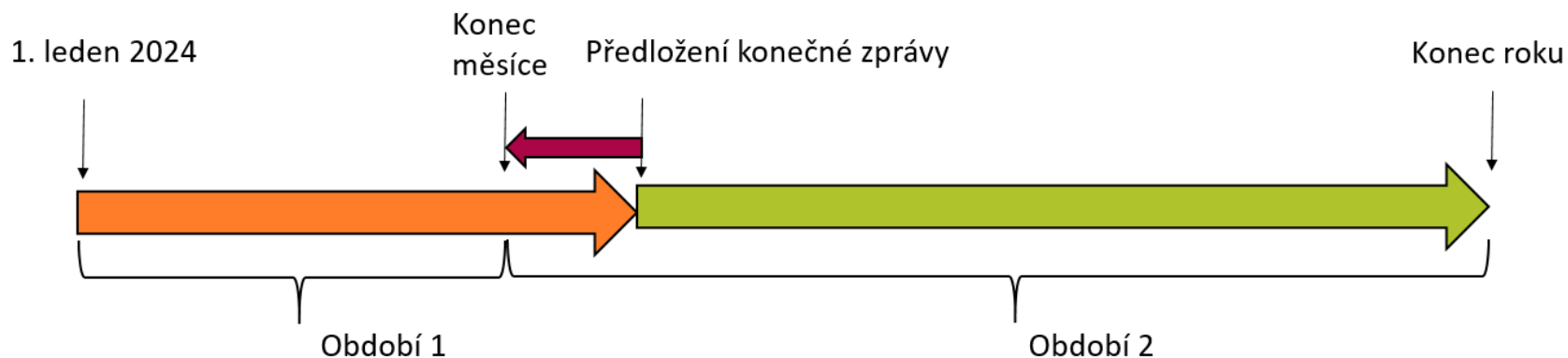
Rozdělení insolvenčního řízení → Konečná zpráva

Rozdělení poplatkového období na dvě části:

Období 1: začátek kalendářního roku – konec kalendářního měsíce, předcházejícímu předložení konečné zprávy.

- Pokud byla konečná zpráva předložena v prosinci → rozdělí se poplatkové období - období 1 je leden - listopad. Pokud byla KZ předložena v lednu, nic se nerozděluje.

Období 2: začátek měsíce, kdy byla předložena konečná zpráva – konec

Přechod poplatkové povinnosti § 12 ZMP

(1) Vznikne-li nedoplatek na poplatku poplatníkovi, **který je ke dni splatnosti** nezletilý a nenabyl plné svéprávnosti nebo **který je ke dni splatnosti** omezen ve svéprávnosti a byl mu jmenován opatrovník spravující jeho jmění, přechází poplatková povinnost tohoto poplatníka na zákonného zástupce nebo tohoto opatrovníka; zákonný zástupce nebo opatrovník má stejné procesní postavení jako poplatník.

(2) V případě podle odstavce 1 stanoví správce poplatku poplatek zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi poplatníka. **Právní moc dosavadních rozhodnutí o stanovení poplatku poplatníkovi není jeho stanovení zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi poplatníka na překážku.**

→ poplatek za odkládání komunální odpadu z nemovité věci ve variantě hmotnost/objem

(3) Je-li zákonných zástupců nebo opatrovníků více, jsou povinni plnit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně.

Přechod poplatkové povinnosti § 12 ZMP a úpadek zákonného zástupce (komunální odpad)

1. Splatnost poplatku předchází úpadku zákonného zástupce

2. Úpadek zákonného zástupce předchází splatnosti poplatku

Příklady k procvičení

- Poplatek ze psů, splatnost poplatku 31. května 2025, sazba 1 200 Kč, dne 3. ledna 2025 nastaly účinky rozhodnutí o úpadku.
- Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, splatnost poplatku 31. května 2025, sazba 1 200 Kč. dne 1. prosince 2025 nastanou účinky rozhodnutí o úpadku.
- Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, kapacita sběrných nádob, sazba 1 200 Kč, dlužník v úpadku, předložení konečné zprávy v březnu 2025.
- Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, splatnost poplatku 31. května 2025, sazba 1 200 Kč. Dne 1. listopadu 2025 nastaly účinky rozhodnutí o úpadku. Poplatek není uhrazen ani za poplatníka, ani za jeho dítě.
- Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, splatnost poplatku 31. května 2025, sazba 1 200 Kč. Dne 3. ledna 2025 nastaly účinky rozhodnutí o úpadku. Poplatník má dvě děti.

Příklady k procvičení - řešení

Příklad 1: Poplatek ze psů, splatnost poplatku 31. května 2025, sazba 1 200 Kč, dne 3. ledna 2025 nastanou účinky rozhodnutí o úpadku.

- **Řešení:** Rok 2025 se rozdělí na dvě poplatková období – 1. období: leden 2025 – PV 100 Kč – přihlašovaná pohledávka, 2. období: únor – prosinec 2025 – 1 100 Kč – pohledávka za majetkovou podstatou.

Příklad 2: Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, splatnost poplatku 31. května 2025, sazba 1 200 Kč, dne 1. prosince 2025 nastanou účinky rozhodnutí o úpadku.

- **Řešení:** Rok 2025 se nedělí - PV 1200 Kč - přihlašovaná pohledávka.

Příklad 3: Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, kapacita sběrných nádob, sazba 1 200 Kč, dlužník v úpadku, předložení konečné zprávy v březnu 2025.

- **Řešení:** Rok 2025 se rozdělí na dvě poplatková období – 1. období: leden – únor 2025 – PV 200 Kč – lze uplatnit v insolvenčním řízení jako pohledávku za majetkovou podstatou, 2. období: březen – prosinec 2025 – 1000 Kč – v IŘ se neřeší (nestihne řešit).

Příklady k procvičení - řešení

Příklad 4: Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, splatnost poplatku 31. května 2025, sazba 1 200 Kč. Dne 1. listopadu 2025 nastaly účinky rozhodnutí o úpadku. Poplatek není uhrazen ani za poplatníka, ani za jeho dítě.

- **Řešení:** Na poplatníka přešla povinnost jeho dítěte dle § 12 ZMP dne 1. června 2025, lze vyměřit a přihlásit poplatek za 1. období (leden - listopad) za oba dva.

Příklad 5: Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, splatnost poplatku 31. května 2025, sazba 1 200 Kč. Dne 3. ledna 2025 nastaly účinky rozhodnutí o úpadku. Poplatník má dvě děti.

- **Řešení:** Na poplatníka přejde povinnost jeho dítěte dle § 12 ZMP až 1. června 2025. Poplatek za 1. období (leden) lze vyměřit a přihlásit pouze za poplatníka. Nedoplatek za dítě, který později přejde na poplatníka, může správce poplatku zkusit uplatnit jako pohledávku za majetkovou podstatou (?).

Lhůta pro stanovení daně (§ 148 DŘ)

- Vyměřit poplatek je možné pouze v rámci **lhůty pro stanovení daně** (§ 148 DŘ)
- Základní délka je **3 roky**. Různými úkony je možné ji prodloužit až na 10 let.
- Speciální pravidlo pro daňové trestné činy (§148 odst. 6 a 7 DŘ).

1. Začátek běhu lhůty

- Obecné pravidlo (§148 odst. 1 DŘ) – lhůta začíná běžet **splatností** poplatku - do roku 2023 platilo pro všechny poplatky.
- POZOR: Nové pravidlo u **poplatků za komunální odpad a poplatku ze psů** od 2024 – § 11b odst. 4 ZMP: Lhůta pro stanovení poplatku, jehož poplatkovým obdobím je kalendářní rok, počne běžet prvním dnem bezprostředně následujícím po skončení poplatkového období.

Lhůta pro stanovení daně (§ 148 DŘ)

2. Prodloužení lhůty o jeden rok (§148/2 DŘ):

Lhůta pro stanovení daně se prodlužuje o 1 rok, pokud v posledních 12 měsících před uplynutím dosavadní lhůty pro stanovení daně došlo k

a) podání dodatečného daňového tvrzení nebo oznámení výzvy k podání dodatečného daňového tvrzení, pokud tato výzva vedla k doměření daně,

b) oznámení rozhodnutí o stanovení daně,

c) zahájení řízení o mimořádném opravném nebo dozorčím prostředku,

d) oznámení rozhodnutí ve věci opravného nebo dozorčího prostředku, nebo

e) oznámení rozhodnutí o prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně.

+ **od 2024 nový § 11a odst. 3 ZMP:** Lhůta pro stanovení poplatku se prodlužuje o 1 rok, pokud v posledních 12 měsících před uplynutím dosavadní lhůty pro stanovení poplatku došlo k podání žádosti o vyměření poplatku rozhodnutím.

Lhůta pro stanovení daně (§ 148 DŘ)

3. Přerušlení běhu lhůty (§148/3 DŘ):

Byla-li před uplynutím lhůty pro stanovení daně **zahájena daňová kontrola**, podáno řádné daňové tvrzení nebo oznámena výzva k podání řádného daňového tvrzení, běží lhůta pro stanovení daně znovu ode dne, kdy byl tento úkon učiněn.

4. Stavění běhu lhůty (§ 148/4 DŘ):

Lhůta pro stanovení daně neběží po dobu

- a) řízení, které je v souvislosti se stanovením daně vedeno před soudem ve správním soudnictví a před Ústavním soudem,
- b) řízení o otázce, o níž je příslušný rozhodnout soud a která je nezbytná pro správné stanovení daně,

Lhůta pro stanovení daně (§ 148 DŘ)

- c) trestního stíhání pro daňový trestný čin související s touto daní,
- d) od zmeškání odvolací lhůty proti rozhodnutí o stanovení daně až do oznámení rozhodnutí o jejím navrácení v předešlý stav,
- e) od marného uplynutí úložní doby až do dne doručení rozhodnutí, kterým je prohlášena neúčinnost doručení rozhodnutí vydaného v nalézacím řízení, nebo
- f) ode dne odeslání žádosti o mezinárodní spolupráci při správě daní až do dne obdržení odpovědi na tuto žádost nebo do dne odeslání oznámení o ukončení mezinárodní spolupráce při správě daní v dané věci.

Do konce lhůty pro stanovení daně je třeba poplatek pravomocně vyměřit.

Lhůta pro placení daně (§ 160 DŘ)

Vymáhat stanovený poplatek je možné vybrat a vymáhat pouze v rámci **lhůty pro placení daně**.

- Jedná se o **prekluzivní lhůtu** – po jejím marném uplynutí pravomoc vybrat daň (poplatek) zaniká. Úřad i soud jsou povinni k jejímu uplynutí přihlídnout z úřední povinnosti!
- Za ZSDP – promlčecí charakter, neskončila-li má po 1.1. 2011 prekluzivní charakter (NSS 1 Afs 14/2012-24).
- Základní délka lhůty pro stanovení daně je **6 let** (§ 160/1 DŘ).
- Různými úkony je možné ji **prodloužit až na 20 let** (§ 160/5 DŘ).
- Speciální úprava platí v případě zřízení zástavního práva, v takovém případě lze daň vybrat a vymáhat **do 30 let po jeho zápisu** (§ 160/6 DŘ).
- + Od 2021 společně nově pravidlo, že lhůta pro placení daně neskončí dříve než lhůta pro stanovení této daně.

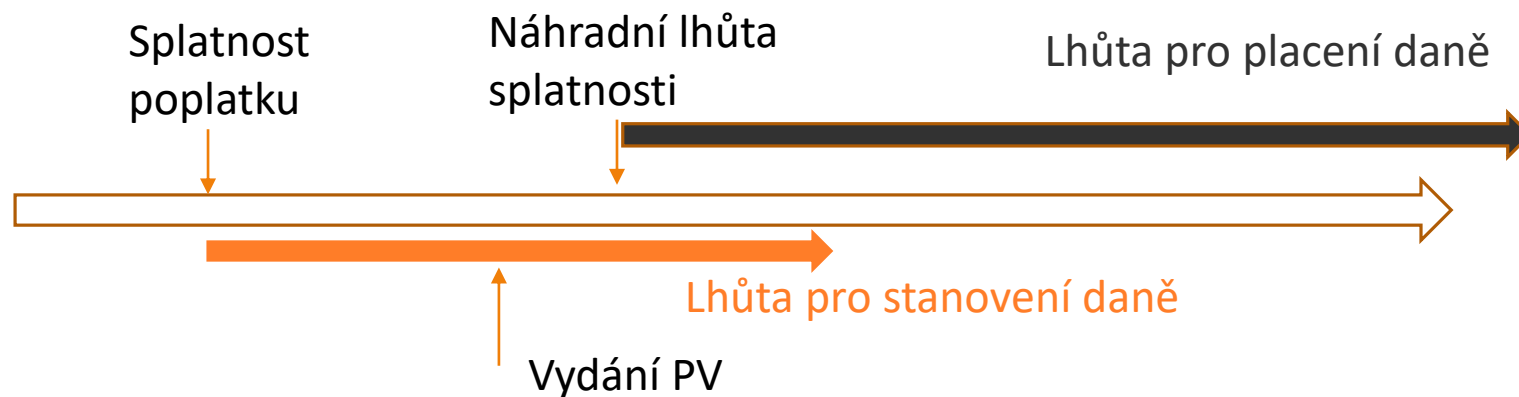
Lhůta pro placení daně (§ 160 DŘ)

1. Začátek běhu lhůty

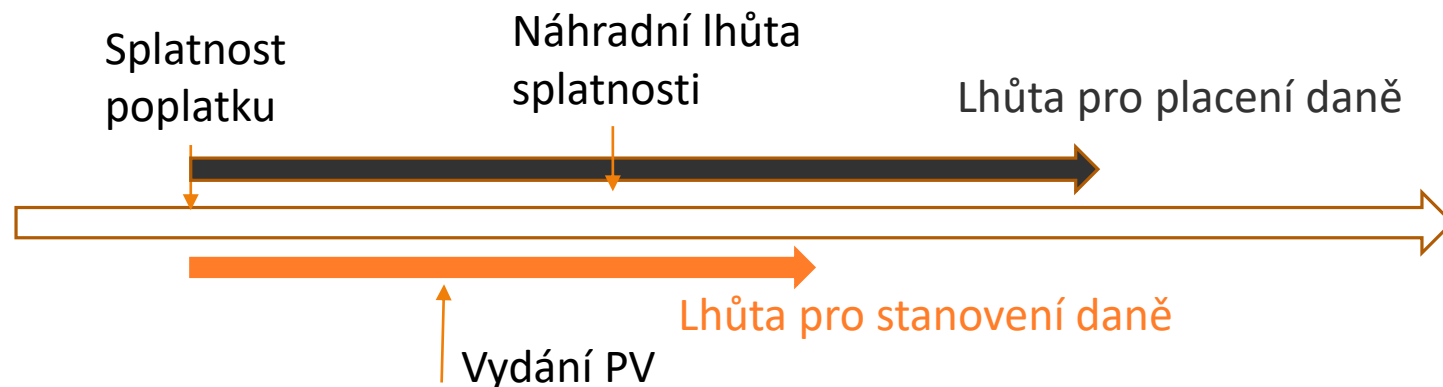
- **Od 2021:** Lhůta pro placení daně začne běžet **dnem splatnosti daně**.
- **Do konce roku 2020:** Lhůta pro placení daně začne běžet **dnem splatnosti daně**. Jde-li o nedoplatek z částky daně, k jejíž úhradě byla stanovena náhradní lhůta splatnosti, začne lhůta pro placení **běžet náhradním dnem splatnosti daně**.

Lhůta pro placení daně (§ 160 DŘ)

Poplatky za roky 2020 a starší

Poplatky za roky 2021 a novější

Lhůta pro placení daně

2. Úkonem **přerušujícím** běh lhůty pro placení daně je:
- a) pravomocné stanovení daně,
 - b) zahájení exekučního řízení podle tohoto nebo jiného zákona,
 - c) zřízení zástavního práva, nebo
 - d) oznámení rozhodnutí o posečkání nebo rozhodnutí, kterým se mění stanovená doba posečkání.

Přerušení běhu lhůty= lhůta pro placení daně běží znovu ode dne, v němž byl tento úkon učiněn.

Lhůta pro placení daně

- 3. Lhůta pro placení daně **neběží po dobu:**
 - a) vymáhání daně soudem nebo soudním exekutorem,
 - b) přihlášení daňové pohledávky do insolvenčního řízení nebo do veřejné dražby,
 - c) uplatnění pohledávky za majetkovou podstatou u osoby s dispozičními oprávněními během insolvenčního řízení,
 - d) posečkání úhrady daně dle § 157a,
 - e) odkladu daňové exekuce odložené na návrh,
 - f) daňové exekuce srážkami ze mzdy, nebo
 - g) dožádání mezinárodní pomoci při vymáhání daně.

Pravidla počítání času/lhůty

Pravidla pro počítání času (§ 33 odst. 1, 4 DŘ):

- Lhůta stanovená podle let počíná běžet dnem, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty, a **končí uplynutím toho dne, který se svým pojmenováním nebo číselným označením shoduje se dnem, kdy započal běh lhůty**. Není-li takový den v měsíci, případně poslední den lhůty na jeho poslední den.
- Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou v kratších časových jednotkách, než jsou dny – **POZOR neplatí pro správce poplatku!**
 - **rozsudek NSS 5 Afs 21/2020 - 56 ze dne 18. 6.:** „V případě uplynutí hmotněprávní lhůty pro vyměření daně stanovené v § 148 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, se § 33 odst. 4 citovaného zákona neaplikuje“.
 - Metodický pokyn GŘ k vztahu § 33 odst. 4 daňového řádu a lhůtám podle § 148 a 160 daňového řádu, č. j. 52486/23/7700-50123-050167

Příklady k procvičení

- Poplatek ze psů za rok 2023, lhůta splatnosti dle OZV 31. května 2023. Začátek lhůty pro stanovení daně?
- Poplatek ze psů za rok 2024, lhůta splatnosti dle OZV 31. května 2024. Začátek lhůty pro stanovení daně?
- Poplatek z pobytu za I. čtvrtletí roku 2024, lhůta splatnosti dle OZV 30. dubna 2024. Začátek lhůty pro stanovení daně?
- Poplatek za komunální odpad za rok 2023, lhůta splatnosti dle OZV 31. května 2023, dne 1. 6. 2023 účinnost rozhodnutí o úpadku. Začátek lhůty pro stanovení daně?
- Poplatek za komunální odpad za rok 2024, lhůta splatnosti dle OZV 31. května 2024, dne 1. 6. 2024 účinnost rozhodnutí o úpadku. Začátek lhůty pro stanovení daně?

Příklady k procvičení - řešení

- Poplatek ze psů za rok 2023, lhůta splatnosti dle OZV 31. května 2023.
 - **Řešení:** Procesní novela ZMP se neaplikuje. Začátek lhůty se stanoví dle § 148 odst. 1 DŘ → den splatnosti dle OZV - tj. 31. května 2023.
- Poplatek ze psů za rok 2024, lhůta splatnosti dle OZV 31. května 2024.
 - **Řešení:** Procesní novela ZMP se aplikuje → začátek lhůty se stanoví dle § 11b odst. 4 ZMP → 1. ledna 2025.
- Poplatek z pobytu za I. čtvrtletí roku 2024, lhůta splatnosti dle OZV 30. dubna 2024.
 - **Řešení:** Procesní novela ZMP se aplikuje x speciální pravidlo § 11b odst. 4 ZMP se netýká poplatku z pobytu. Začátek lhůty se stanoví dle § 148 odst. 1 DŘ → den splatnosti dle OZV - tj. 30. dubna 2024.

Příklady k procvičení - řešení

- Poplatek za komunální odpad za rok 2023, lhůta splatnosti dle OZV 31. května 2023, dne 1. 6. 2023 účinnost rozhodnutí o úpadku.
 - Řešení: Procesní novela ZMP se neaplikuje. Začátek lhůty se stanoví dle § 148 odst. 1 DŘ → den splatnosti dle OZV - 31. května 2023.
- Poplatek za komunální odpad za rok 2024, lhůta splatnosti dle OZV 31. května 2024, dne 1. 6. 2024 účinnost rozhodnutí o úpadku.
 - Řešení: Procesní novela ZMP se aplikuje → začátek lhůty se stanoví dle § 11b odst. 4 ZMP v kombinaci s § 11d odst. 1 a 2 ZMP → lhůta pro stanovení daně pro první období (1-6) začne běžet 1. července 2024. Lhůta pro druhé období (7-12) začne běžet 1. ledna 2025.

Příklady k procvičení

- MP za komunální odpad za rok 2014, splatnost poplatku 31.5. 2014. Správce poplatku vyměřil neuhrazený MP platebním výměrem dne 2.1. 2015, právní moc 6.2.2015, náhradní lhůta splatnosti 23.2.2015. Dne 5.1.2016 vydání exekučního příkazu na srážky ze mzdy. **Kdy začíná běžet lhůta pro placení daně? Kdy skončí lhůta pro placení daně?**
- MP za komunální odpad za rok 2021, splatnost poplatku 31.5. 2021. Správce poplatku vyměřil MP za rok 2021 platebním výměrem dne 3.1. 2022, právní moc 8. 2. 2022, náhradní lhůta splatnosti 23. 2. 2022. Dne 5.1. 2023 vydání exekučního příkazu na účet u banky. **Kdy začíná běžet lhůta pro placení daně? Kdy skončí lhůta pro placení daně?**

Příklady k procvičení - řešení

- MP za komunální odpad za rok 2014, splatnost poplatku 31.5. 2014. Správce poplatku vyměřil neuhrazený MP platebním výměrem dne 2.1. 2015, právní moc 6.2.2015, náhradní lhůta splatnosti 23.2.2015. Dne 5.1.2016 vydání exekučního příkazu na srážky ze mzdy. **Kdy začíná běžet lhůta pro placení daně? Kdy skončí lhůta pro placení daně?**
 - **Řešení:** Lhůta pro placení daně začala běžet dnem náhradní splatnosti poplatku (DŘ do konce roku 2020). Vydáním exekučního příkazu na srážky ze mzdy došlo současně k jejímu přerušení i stavění. Lhůta tak může skončit teoreticky až po 20 letech (23. 2. 2035).
- MP za komunální odpad za rok 2021, splatnost poplatku 31.5. 2021. Správce poplatku vyměřil MP za rok 2021 platebním výměrem dne 3.1. 2022, právní moc 8. 2. 2022, náhradní lhůta splatnosti 23. 2. 2022. Dne 5.1. 2023 vydání exekučního příkazu na účet u banky. **Kdy začíná běžet lhůta pro placení daně? Kdy skončí lhůta pro placení daně?**
 - **Řešení:** Lhůta pro placení daně začala běžet dnem splatnosti dle OZV (DŘ po začátku roku 2021), k jejímu přerušení došlo poprvé pravomocným stanovením poplatku (8.2.2022) a následně podruhé vydáním exekučního příkazu na účet u banky (5. 1. 2023). Pokud nedojde k jejím dalšímu prodloužení, skončí lhůta 5. 1. 2029.

Děkuji za pozornost.
